

Position paper Advies RSJ 'Bezinning op interlandelijke adoptie'

Stichting Adoptievoorzieningen verzorgt in het kader van de wettelijke adoptieprocedure sinds 1989 in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie de verplichte voorlichting aan aspirant-adoptieouders. Daarnaast biedt Stichting Adoptievoorzieningen (opvoedings-)ondersteuning aan adoptiegezinnen en geadopteerden.

Wij kunnen ons vinden in de reactie van de Staatssecretaris. Daarnaast willen wij de volgende punten onder de aandacht brengen:

1. Aanzuigende werking adoptie

De conclusie van de RSJ dat interlandelijke adoptie een aanzuigende werking heeft, vindt geen steun in de cijfermatige ontwikkelingen.

Wereldwijd is er sprake van een sterk dalende trend: vonden er in 2005 nog ruim 40.000 interlandelijke adopties plaats, in 2015 was dit gedaald naar 17.000. De daling in Nederland is nog veel groter: ruim 1.200 adopties in 2005, in 2016 nog slechts 214. De daling wordt verklaard door een aantal ontwikkelingen:

- Verbeteringen in de procedures van zendende landen, doordat steeds meer landen toetraden tot het Haags Adoptieverdrag. Men zou zelfs de stelling kunnen betrekken dat interlandelijke adoptie in grote zendende landen als Columbia en China heeft geleid tot meer aandacht voor verbetering van kinderopvang en binnenlandse adoptie.
- Toenemende welvaart in zendende landen en maatregelen als verruiming van de éénkindpolitiek in China hebben ervoor gezorgd dat kinderen meer in eigen land worden geadopteerd.
- Verbeterde fertiliteitstechnieken hebben in de ontvangende landen gezorgd voor afname van de belangstelling voor adoptie.
- Adoptie is relatief duur en wordt door aspirant-adoptieouders grotendeels zelf betaald. De economische crisis van de afgelopen jaren speelt hierbij een rol, in die periode daalden ook de geboortecijfers.

2. Nederland moet zich meer richten op verbetering kinderbescherming in zendende landen/scenario 'Gezin in land van herkomst'

Op zichzelf vinden wij dit een loffelijk streven, maar of inspanningen van Nederland hierbij groot effect zullen hebben, is zeer de vraag. Bovendien getuigt het pleidooi om de in Nederland gebruikte middelen voor adoptie hiervoor in te zetten over gebrekkige kennis van de financiële kant van adoptie. De Nederlandse overheid besteedt maar zeer beperkte middelen aan adoptie. Adoptieprocedures en de adoptie zelf worden

grotendeels door adoptieouders zelf betaald. Dat die ouders deze aanzienlijke middelen zouden gaan inzetten voor de verbetering van de kindbescherming in zendende landen, lijkt ons niet realistisch.

3. Toekomstscenario's AEF-rapport

Stichting Adoptievoorzieningen heeft deelgenomen aan de werkconferenties onder leiding van het adviesbureau Anderson, Elfers & Felix (AEF). AEF heeft op basis daarvan vier scenario's geschetst voor de toekomstige inrichting van de adoptieketen.

Stichting Adoptievoorzieningen heeft een voorkeur voor de combinatie van scenario 1 en 3: betere samenwerking binnen de keten en bundeling van krachten kunnen zorgen voor kwaliteitsverbetering ook bij krimpende aantallen adopties.

Mediacampagne adviescommissie

Tot slot: op zichzelf vonden wij het opmerkelijk dat de RSJ – als officiële adviescommissie van de Nederlandse overheid – het nodig vond om het advies door middel van een gerichte mediacampagne via NOS en Trouw publiek te maken. Niet alleen beschikten organisaties in het veld op dat moment nog niet over het advies, maar Stichting Adoptievoorzieningen betreurt vooral het effect hiervan op adoptieouders en geadopteerden. Het plaatste hen volkomen ongevraagd in de beklagdenbank en het middelpunt van een publiek debat.